

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

16. september 2021

Revideret svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 314 (Alm. del) af 21. maj 2021 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren vurdere forslagene i Dansk Arbejdsgiverforenings reformudspil fra 20. maj 2021, herunder effekten på den strukturelle offentlige saldo, BNP og arbejdsudbud? Konsekvenserne bedes vurderet frem mod 2025 og for hvert enkelt forslag.

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at Finansministeriet er blevet gjort opmærksom på, at der i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 314 (Alm. del) af 21. maj 2021* optræder en fortegnstfejl for så vidt angår virkningen på offentlig saldo af forslaget om en afvikling af modregning af arbejdsindkomst i folkepension. Forslaget indebærer en negativ virkning på den offentlige saldo efter tilbageløb og adfærd på 0,7 mia. kr. og ikke som angivet en positiv virkning på 0,7 mia. kr. Fortegnstfejlen har også betydning for den samlede opgjorte virkning på den offentlige saldo af initiativerne i DA's reformforslag, som således rettelig skulle have været angivet til -0,2 mia. kr. og ikke 1,2 mia. kr. i 2025. Finansministeriet beklager fejlen. Nedenfor følger et revideret svar, hvor fejlen er rettet.

En oversigt over DA's reformforslag og Finansministeriets vurdering af forslagernes virkning på de offentlige finanser, BNP og beskæftigelsen fremgår af tabel 1. De enkelte forslag, herunder DA's vurdering af beskæftigelsesvirkningen af de enkelte forslag, er nærmere beskrevet i DA's reformudspil offentliggjort på www.da.dk.

I DA's reformudspil præsenteres 11 forslag, som, DA samlet set vurderer, vil kunne øge beskæftigelsen med op imod 25.800 fuldtidspersoner i 2025, når der indregnes såkaldte potentialeberegninger. DA har ikke i sit reformudspil foretaget en vurdering af virkningen på de offentlige finanser og BNP.

I forhold til Finansministeriets vurdering af de konkrete forslag bemærkes det, at en række af DA's forslag ikke er tilstrækkeligt konkrete, eller der findes ikke tilstrækkelig empirisk evidens for forslagernes virkning til at foretage en egentlig vurdering af forslagernes virkning med afsæt i Finansministeriets regneprincipper. DA

har således også for flere forslag udarbejdet en potentialeberegning for beskæftigelsesvirkningen, uden at der samtidig præsenteres en konkret model. I disse tilfælde har det ikke været muligt at beregne forslagernes konkrete virkning på de offentlige finanser, BNP og beskæftigelsen, og virkningen af disse forslag indgår derfor ikke i Finansministeriets samlede vurdering, *jf. tabel 1*.

Det indebærer, at Finansministeriets samlede vurdering af beskæftigelsesvirkningen af DA's forslag er betydeligt mindre end den beskæftigelsesvirkning, som DA samlet set finder. Finansministeriet finder således en samlet beskæftigelsesvirkning – der på forhånd kan vurderes konkret med afsæt i ministeriernes regnemetoder – af DA's reformforslag på ca. 2.900 fuldtidspersoner i 2025 mod DA's vurdering (som indeholder potentiale mv.) på op imod 25.800 fuldtidspersoner.

Den store forskel i hhv. DA og Finansministeriets vurdering af beskæftigelsesvirkningen af DA's reformforslag skal ses i lyset af, at det ikke er muligt at foretage konkrete skøn for hovedparten af DA's arbejdsmarkedsforslag, herunder er det ikke er muligt at foretage konkrete skøn for forslagene om at udbyde flere stillinger på fuld tid i kommuner og regioner samt at reducere sygefraværet i kommuner og regioner.

De forskellige foreslåede tiltag, som har karakter af potentialeberegninger kan have positive virkninger på arbejdsudbuddet, herunder såfremt der kan findes virksomme initiativer. Det er imidlertid ikke muligt at fastlægge konkrete skøn for arbejdsudbudsvirkningerne af disse forslag. Positive arbejdsudbudseffekter, som ligger ud over det, der ville kunne indregnes på forhånd, vil isoleret set styrke de offentlige finanser. Det vil dog først være muligt at disponere over sådanne midler, når de positive effekter på beskæftigelsen og de offentlige finanser kan konstateres. Sådanne effekter indregnes dermed først i de mellemfristede fremskrivninger i takt med, at de indtræder.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Tabel 1

Vurdering af virkning på arbejdsudbud, BNP og de offentlige finanser i 2025 af forslagene i DA's reformudspil

Forslag	DA's vurdering	Finansministeriets vurdering			
		Arbejdsudbud (fuldtidspersoner)	Virkning på BNP (mia. kr., 2021-priser)	Virkning på offentlig saldo efter tilbageløb og adfærd (mia. kr., 2021-priser)	Bemærkning til vurdering af forslag
1. Sænkelse af indtægtsgrænse med 85.000 kr. i beløbsordning	3.500	-	-	-	<p>På grund af betydelig usikkerhed samt manglende empirisk grundlag indregnes ikke beskæftigelsesvirkninger af ændringer i internationale rekrutteringsordninger som fx beløbsordningen (dog med undtagelse af forskerskatteordningen). Der er således heller ikke indregnet beskæftigelsesvirkninger i forbindelse med tidligere ændringer af beløbsordningen, herunder eksempelvis da beløbsgrænsen blev forhøjet i 2016, ved afskaffelse af GreenCard-ordningen i 2016 eller i forbindelse med indførelse af ny positivliste for faglærte i forbindelse med Finansloven for 2020.</p> <p>Eventuelle virkninger på beskæftigelse og de offentlige finanser vil således først indgå i de økonomiske prioriteringer i takt med, at de indtræder.</p> <p>Det bemærkes, at Finansministeriet i en række svar til Folketinget har lavet regneeksempler på virkningerne under en række forudsætninger herunder om indvandring, familiesammensætning, løn mv. og herved nettobidraget til de offentlige finanser.</p>
2. Afvikling af modregning af arbejdsindkomst i folkepension	1.500	2.000	1,9	-0,7	<p>Det er i Finansministeriets vurdering lagt til grund, at der foretages en afskaffelse af modregning i folkepensionen for både egen og partners lønindkomst.</p> <p>Opgørelsen er baseret på samme datagrundlag, som anvendt i forbindelse med svaret på Finansudvalgets spørgsmål 385 af 29. september 2020, som ligger til grund for DA's beregninger, men med opdatering for så vidt angår bl.a. beregningsår, niveauår og tilbageløbsfaktor.</p>
3. Afskaffelse af seniorjobordning	500	800	0,7	0,3	<p>Beregningsantagelser bag DA's vurdering kendes ikke, men DA henviser til Svar på BEU 450. I svaret fremgår der kun, at antallet af personer på et seniorjob forventes at falde til 700 personer i 2024. Der fremgår således ikke en eksplicit vurdering af beskæftigelseseffekten. I skønnet for de økonomiske konsekvenser er det dog lagt til grund, at beskæftigelsesvirkningen er på 800 fuldtidspersoner. Den højere arbejdsudbudseffekt end antallet af personer på seniorjobordningen skyldes, at det skønnes, at en afskaffelse af seniorjobordningen forventes at påvirke dagpengemodtageres adfærd op mod opbrug af dagpengeperioden. DA's bagvedliggende beregningsforudsætninger kendes således ikke, hvorved det ikke umiddelbart er muligt at opgøre, hvad diskrepansen mellem vurderingerne skyldes.</p>

4.	Det skal kunne betale sig at arbejde i fleksjobordningen	1.000	-	-	-	DA beskriver ikke initiativet i en grad, som muliggør en konkret vurdering på arbejdsudbud, BNP og saldo.
5.	Unge på kontanthjælpsydelse	2.700	-	-	-	-
a.	Kontanthjælpsmodtagere på uddannelseshjælp bør kunne vurderes jobparate, og bør som udgangspunkt vurderes jobparate	1.300	-	-	0,0	En ny visitationskategori, således at unge på uddannelseshjælp også kan visiteres jobparate, vil indebære ændringer i den aktive indsats for den pågældende gruppe. Forslaget forventes at medføre en begrænset mindredgift som følge af ændrede aktiveringsudgifter. Der er ikke indregnet en forventet merbeskæftigelse som følge af ændringen.
b.	Arbejde eller aktiv jobsøgning indtil uddannelsesstart	600	-	-	-	Efter gældende regler gives den aktive indsats med henblik på hurtigst mulig tilbagevenden til arbejdsmarkedet eller uddannelse uanset visitationskategori. Forslaget forventes derfor som udgangspunkt ikke at påvirke den offentlige saldo eller påvirke beskæftigelsen.
c.	Afskaffelse af aktivitetstillæg	800	100	0,1	0,2	Der er i beregningerne antaget, at barselstillægget ikke afskaffes. Afvigelsen fra DA's vurdering kan delvist forklares ved, at DA anvender elasticiteten beregnet af Finansministeriet ifm. evaluering af Jobreform 1, som er en sammenvejlet elasticitet af hele kontanthjælpsgruppen, mens der er i Finansministeriets beregninger er taget udgangspunkt i elasticiteten for de aktivitetsparate, der er noget lavere.
6.	10 forslag til at sænke ledigheden blandt akademiske dimittender	<3.000	-	-	-	Det er ikke direkte muligt at skønne over virkninger af DA's forslag. DA's vurdering bygger på et regneeksempel på, hvad virkningen vil være, hvis forskellen i ledigheden mellem nyuddannede akademikere og den generelle ledighed for personer under 30 år halveres. Virkningen er således ikke en konkrete vurdering af tiltagens økonomiske konsekvenser.
7.	Indvandrere mødes som jobparate og får en tilsvarende indsats	500	-	-	0,0	Efter gældende regler gives den aktive indsats med henblik på hurtigst mulig tilbagevenden til arbejdsmarkedet uanset visitationskategori. En ændring i visitationspraksis og tilsvarende indsats for integrationsydelsesmodtagerne forventes derfor som udgangspunkt ikke at øge beskæftigelsen. Hvis det beregningsteknisk antages, at 65 pct. af de uddannelse- og aktivitetsparate integrationsydelsesmodtagere med en varighed under et år visiteres som jobparat vil det medføre en begrænset mindredgift som følge af ændrede aktiveringsudgifter.
8.	Kontanthjælpsmodtagere mødes som jobparate og får en tilsvarende indsats	1.700	-	-	0,0	Efter gældende regler gives den aktive indsats med henblik på hurtigst mulig tilbagevenden til arbejdsmarkedet uanset visitationskategori. En ændring i visitationspraksis og tilsvarende indsats for kontanthjælpsmodtagere forventes derfor som udgangspunkt ikke at øge beskæftigelsen. Hvis det beregningsteknisk antages, at 65 pct. af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med en varighed under et år visiteres som jobparat vil det medføre en begrænset merudgift som følge af ændrede aktiveringsudgifter.

9. Flere stillinger i kommuner og regioner skal udbydes på fuld tid	7.800	-	-	-	Der vurderes generelt at være tale om potentialeberegninger, som der ikke på forhånd kan indregnes virkninger på strukturel beskæftigelse og den offentlige saldo af. Det skal også ses i sammenhæng med, at en række forhold påvirker den samlede arbejdstid. Såfremt konkrete tiltag kan øge den samlede arbejdstid i økonomien vil der være potentiale både ift. beskæftigelse og de offentlige finanser.
10. Kommuner og regioner skal reducere sygefraværet blandt medarbejdere	3.600	-	-	-	Der vurderes generelt at være tale om potentialeberegninger, som der ikke på forhånd kan indregnes virkninger på strukturel beskæftigelse og den offentlige saldo af. Såfremt konkrete tiltag kan reducere det samlede sygefravær i økonomien vil der være potentiale både ift. beskæftigelse og de offentlige finanser.
11. Produktion af velfærdsydelser i den offentlige sektor skal være mere effektiv	>0	-	-	-	Der vil være behov for yderligere konkretisering af forslaget, før der kan foretages en konkret vurdering af mere effektiv produktion af velfærdsydelser i den offentlige sektor. Tiltaget vil uanset ikke påvirke den samlede strukturelle beskæftigelse, men kan have betydning for hhv. allokeringen mellem privat og offentlig sektor inden for en given beskæftigelse.
Samlet effekt af reformkatalog	<25.800	2.900	2,7	-0,2	-

Anm.: Der er i vurderingen af de enkelte forslag ikke taget højde for, at eventuelle engangsværringer af de offentlige finanser isoleret set kan indebære en øget statslig lånoptagning og dermed øgede renteudgifter. Der er angivet ”-” i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at beregne virkningen af forslaget, eller der ingen virkning er af forslaget.

Kilde: *Effekt på beskæftigelsen af DA's reformforslag* (www.da.dk) og egne beregninger.